

Longitudinell undersökning av vissa språkfärdigheter hos barn mellan 4 och 10 år

SND-ID: snd0566-1. **Version:** 1.1. **DOI:** <https://doi.org/10.5878/002255>

Tillhörande dokumentation

0566kb1.html (1.68 MB)

0566kb2.html (3.08 MB)

0566kb3.html (1.34 MB)

Citering

Eneskär, B. (2014) Longitudinell undersökning av vissa språkfärdigheter hos barn mellan 4 och 10 år (Version 1.1) [Dataset]. Lunds universitet. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.5878/002255>

Skapare/primärforskare

Barbro Eneskär

Forskningshuvudman

[Lunds universitet](#) - Institutionen för pedagogik och specialmetodik, Lärarhögskolan i Malmö

Beskrivning

Projektet har insamlat data dels om uttal, ordkunskap och meningsbyggnad hos ca 250 svenska barn vid 4, 6, 8 och 10 års ålder, dels om samma barns läs- och skrivprestationer från slutet av årskurs 1 och början av årskurs 4. Dessutom finns en mängd sk bakgrundsdata som inhämtats via barnens föräldrar. Dessa bakgrundsdata rör barnens fysiska och psykiska utveckling, socio-ekonomiska förhållanden, verbal stimulering samt intellektuella prestationer. Projektets huvudsyften kan sammanfattas i följande punkter:

1. Beskrivning av ett flertal språkliga beteenden hos barn i olika åldrar, därmed också av den språkliga utvecklingen.
2. Undersökning av samband mellan olika språkliga beteenden.
3. Undersökning av samband mellan språkliga beteenden och bakgrundsvariabler.
4. Undersökning av vilka språkliga beteenden i en viss ålder som är av betydelse för språket i en annan ålder, däri även läs- och skrivfärdigheterna i skolan. Med ledning av resultaten kan eventuellt förslag ges om åtgärder som främjar den språkliga utvecklingen.

4-årsundersökningen genomfördes i samband med den 4-åriga hälsokontrollen vid Barnavårdscentralen. Barnen testades individuellt. Förälder eller annan anhörig som var med barnet fick under tiden fylla i uppgifter i ett frågeformulär. Barnet testades först med Instruktionsstestet, vilket gick ut på att barnet med hjälp av instruktioner av olika längd skulle möblera ett dockskåp. Därefter följde Uttalstestet inklusive Frågetestet. I det förstnämnda försökte man med hjälp av diabilder eller leksaker samt standardiserade ifyllningsmeningar få barnen att spontant uttala ett visst testord, som innehöll det ljud eller den konsonantförbindelse som skulle bedömas. I anslutning till vissa bilder ställdes 10 olika frågor till barnet (Frågetestet), varvid hela svaret nedskrevs ordagrant

för att sedan analyseras med hänsyn till meningsbyggnad och ordkunskap. Ytterligare information och bakgrundsdata insamlades via de formulär som använts vid barnavårdscentralernas hälsokontroll.

Den totala testtiden per barn varierade mellan 15 och 40 minuter.

Vid 6-årsundersökningen testades de flesta barnen i en lokal på Lärarhögskolan i Malmö. Barnen testades även nu individuellt. Tre psykologer och en logoped medverkade. Undersökningen gick till så, att den ene psykologen intervjuade den medföljande föräldern via ett speciellt frågeformulär samtidigt som den andre psykologen testade barnet med Ravens färgade matriser och ett deltest ur Ljungblads höstprov. Därefter testade den tredje psykologen barnet med Uttalstestet inklusive Frågetestet, varvid logopeden var medbedömare. Både psykologen och logopeden protokollförde var för sig barnets uttal i Uttalstestet i syfte att beräkna överensstämmelsen mellan dem. Svaren på de 10 frågorna inspelades på band, analyserades och utskrevs senare av logopeden. Till slut testade psykologen barnet med det ordförrådstest som ingår i WISC. Här gällde det för barnet att definiera ett antal ord. Även svaren vid dessa definitioner bandades, avlyssnades och utskrevs av logopeden för att senare i likhet med Frågetestet analyseras med avseende på ordkunskap och meningsbyggnad.

Vid 8-årsundersökningen testades flertalet barn i sina skolor. Två psykologer medverkade och testade individuellt ungefär vardera hälften av barnen. Samtliga testningar bandinspelades. Liksom tidigare testades barnen även nu med Uttalstestet, Frågetestet och WISC ordförrådstest. Dessutom inkluderades ett test kallat Fritt berättande. Syftet med detta var att jämföra barnens ordkunskap och meningsbyggnad i dessa fria utsagor med de mer styrda utsagorna i form av svar på speciella frågor. Vidare infördes ett attitydtest rörande barnens inställning till olika skolämnen, lärare och kamrater. För de barn som gick i skolor inom Malmö kommun fanns även möjlighet att erhålla testresultat från en del prov som gjordes på samtliga skolbarn. Dessa test var Ljungblads höstprov, som utfördes i början av årskurs 1 samt DLS diktamensprov och Lindahls högläsningssprov H4, som båda utfördes under vårterminen i årskurs 1.

Vid 10-årsundersökningen gjordes också samtliga testningar i skolorna. Två lärare testade individuellt ungefär hälften av barnen vardera. Uttalstestet användes inte, eftersom det ansågs alltför lätt. Däremot fick barnen än en gång besvara de 10 frågorna, först muntligt och senare skriftligt. Även testet Fritt berättande och Attitydtestet upprepades. Som prov på läsförståelse användes DLS-provet för årskurs 3. Dessutom har insamlats samtliga skolbetyg från årskurs 3.

Data innefattar personuppgifter

Nej

Språk

[Engelska](#)

[Svenska](#)

Analysenhet

[Individ](#)

Population

Barn födda 1977, bosatta i Malmö, svenska medborgare och talar svenska i hemmat.

Tidsdimension

[Longitudinell: Panel](#)

Tidsperiod(er) som undersökts

1971-08-01 – 1977-10-31

Variabler

1016

Antal individer/objekt

252

Dataformat / datastruktur

[Numeriska](#)

Datainsamling 1

- Insamlingsmetod: Personlig intervju
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 1971-08-01 – 1971-11-30
- Datainsamlare: Lunds universitet, Institutionen för pedagogik och specialmetodik, Lärarhögskolan i Malmö
- Instrument: (Strukturerat frågeformulär)
- Datakälla: Befolkningsgrupp

Geografisk utbredning

Geografisk plats: [Sverige](#)

Geografisk beskrivning: Malmö

Ansvarig institution/enhet

Institutionen för pedagogik och specialmetodik, Lärarhögskolan i Malmö

Finansiering 1

- Finansiär: Åhlénfonden

Finansiering 2

- Finansiär: Statens råd för samhällsforskning

Finansiering 3

- Finansiär: Hierta-Retzius' och dr Amundsens fond för sociala ändamål

Forskningsområde

[Barn](#) (CESSDA Topic Classification)

[Jämförande språkvetenskap och allmän lingvistik](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Språk och lingvistik](#) (CESSDA Topic Classification)

Nyckelord

[Barn](#), [Sjukdomar](#), [Språkutveckling](#), [Verbal färdighet](#), [Skrivfärdigheter](#), [Ordkunskap](#), [Språkfärdigheter](#), [Inläring](#)

Publikationer

Eneskär, B. (1977) Om barns språk vid fyra och sex år. Longitudinell undersökning av vissa språkfärdigheter hos barn. Del I: Teori, syfte och metoder. /On children's language at four and six. Longitudinal study of certain language abilities by children. Part I: Theory, aim and methods./ Pedagogisk-psykologiska problem. No. 329. Malmö: Malmö School of Education.

Eneskär, B. (1978) Om barns språk vid fyra och sex år. Longitudinell undersökning av vissa språkfärdigheter hos barn. Del II: Studier av uttalet. /On children's language at four and six. Longitudinal study of certain language abilities by children. Part II: Studies of articulation./ Pedagogisk-psykologiska problem. No. 331. Malmö: Malmö School of Education.

Eneskär, B. (1978) Om barns språk vid fyra och sex år : Longitudinell undersökning av vissa språkfärdigheter hos barn : Del III: Studier av ordkunskapen. /On children's language at four and six. Longitudinal study of certain language abilities by children. Part III: Studies of vocabulary./ Pedagogisk-psykologiska problem. No. 332. Malmö: Malmö School of Education.

Eneskär, B. (1978) Om barns språk vid fyra och sex år : Longitudinell undersökning av vissa språkfärdigheter hos barn : Del IV: Studier av meningsbyggnaden. /On children's language at four and six. Longitudinal study of certain language abilities by children. Part IV: Studies of sentence construction./ Pedagogisk-psykologiska problem. No. 336. Malmö: Malmö School of Education.

Eneskär, B. (1978) Om barns språk vid fyra och sex år. Longitudinell undersökning av vissa språkfärdigheter hos barn. Del V: Studier av samband mellan språkfärdigheter. /On children's language at four and six. Longitudinal study of certain language abilities by children. Part V: Studies of interrelations between language abilities./ Pedagogisk-psykologiska problem. No. 339. Malmö: Malmö School of Education.

Eneskär, B. (1979) Om barns språk vid fyra och sex år : Longitudinell undersökning av vissa språkfärdigheter hos barn : Del VI: Studier av samband mellan språkfärdigheter och bakgrundsfaktorer. /On children's language at four and six. Longitudinal study of certain language abilities by children. Part VI: Studies of interrelations between language abilities and background factors./ Pedagogisk-psykologiska problem. No. 373. Malmö: Malmö School of Education.

Eneskär, B. (1981) Om barns språk vid fyra och sex år : Longitudinell undersökning av vissa språkfärdigheter hos barn : Del VII: Tidigare talspråk och bakgrund hos en grupp läs- och skrivsvaga elever i årskurs 1./On children's language at four and six. Longitudinal study of certain language abilities by children. Part VII: Case studies of children with reading and writing difficulties in grade 1: Spoken language and background in early age./ Pedagogisk-psykologiska problem. No. 390. Malmö: Malmö

Eneskär, B. (1984) Om barns språk vid fyra och sex år. Longitudinell undersökning av vissa språkfärdigheter hos barn. Del VIII: Tidigare talspråk och bakgrund hos en grupp elever med goda läs- och skrivfärdigheter i årskurs 1./On children's language at four and six. Longitudinal study of certain language abilities by children. Part VIII: Case studies of children with good reading and writing abilities in grade 1: Spoken language and background in early age./ Pedagogisk-psykologiska problem. No 3

Eneskär, B. (1978) Children's language at four and six. Lund: CWK Gleerup. ISBN 91-40-04644-3.

[Libris](#) | [Google Books](#) | [Library of Congress](#)

ISBN: 9140046443

Eneskär, B. (1992) Studier av ett test på uttal och ordkunskap för 4-åringar : Testkonstruktion och

testdata. /Studies about a test of articulation and vocabulary for 4 year old children./ No. 47. Malmö: Malmö School of Education.

Om du publicerat något baserat på det här datamaterialet, [meddela gärna SND](#) en referens till din(a) publikation(er). Är du ansvarig för katalogposten kan du själv uppdatera metadata/databeskrivningen via DORIS.

Tillgänglighetsnivå

Åtkomst till data via SND

Data är tillgängliga via beställning

Användning av data

[Att tänka på vid användning av data som delas via SND](#)

Versioner

Version 1.1. 2014-11-19

[Version 1.0.](#) 2007-08-20

Ladda ner metadata

[DataCite](#)

[DDI 2.5](#)

[DDI 3.3](#)

[DCAT-AP-SE 2.0](#)

[JSON-LD](#)

[PDF](#)

[Citering \(CLS\)](#)

Publicerad: 2014-11-19

Senast uppdaterad: 2017-01-02